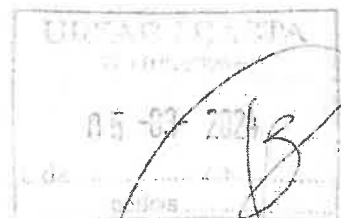

Minister Zdrowia

DLD.511.8.2023.(2).PP
Warszawa, 26 lutego 2024

Pan
Jacek Kaczmarek
Burmistrz Miasta w Uniejowie

Szanowny Panie Burmistrzu,

mając na uwadze treść art. 43 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 151), zwanej dalej: „ustawą uzdrowiskową”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 lipca 2023 r. (data wpływu operatu do Ministerstwa Zdrowia: 21 lipca 2023 r.), przy którym przedłożono Ministrowi Zdrowia operat uzdrowiskowy dla Uzdrawiska Uniejów, a także mając na uwadze wyjaśnienia przekazane w piśmie z dnia 28 grudnia 2023 r. oraz dostarczenie wnioskowanej przez Ministerstwo Zdrowia dokumentacji przy piśmie z dnia 1 lutego 2024 r., **potwierdzam** spełnianie przez obszar Uzdrawiska Uniejów wymagań określonych w ustawie.

Na podstawie przedłożonego operatu uzdrowiskowego oraz przy uwzględnieniu ww. wyjaśnień Minister Zdrowia stwierdził, co następuje.

1. Uzdrowisko Uniejów posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych na zasadach określonych w ustawie uzdrowiskowej.

Na terenie Uzdrawiska Uniejów, znajduje się 1 eksploatowane ujęcie wód leczniczych, stosowanych w terapii uzdrowiskowej: mineralna woda lecznicza, 0,67% chlorkowo-sodowa, hipertermalna z odwiertu „PIG/AGH-2”, dla której gmina przedstawiła świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze, wydane w dniu 13 czerwca 2023 r. przez jednostkę uprawnioną przez ministra właściwego do spraw zdrowia – Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie.

W składzie mineralnym wody zawierającej 6717 mg/l rozpuszczonych składników stałych dominują anion chlorkowy (Cl⁻) w stężeniu 3652 mg/l oraz kation sodowy (Na⁺) w stężeniu 2380 mg/l. W wodzie nie stwierdzono chemicznych wskaźników zanieczyszczeń metalami ciężkimi, wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi, pestycydami chloroorganicznymi w stężeniach szkodliwych dla zdrowia. W wodzie nie stwierdzono zanieczyszczenia wody mikroorganizmami chorobotwórczymi. Analiza wyników oznaczenia składu mineralnego wody uzyskana w badaniach wykonanych w latach 2015, 2017, 2018, 2021, 2023 wskazuje na stabilność składu mineralnego wody. Ze względu na ogólną zawartość rozpuszczonych składników mineralnych, z dominującą zawartością chlorku sodu oraz temperaturą na wypływie 69 C° - 70 C°, woda z odwiertu „PIG/AGH-2” w Uniejowie

zastosowana do kąpieli będzie wywierała korzystne działanie zmniejszające napięcie mięśni i odczuwanie bólu zwłaszcza w schorzeniach narządu ruchu.

Woda lecznicza z ujęcia „PIG/AGH-2” po uzyskaniu zalecania lekarskiego może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym do kąpieli indywidualnych w wannach oraz kąpieli zbiorowych w basenach leczniczych lub rehabilitacyjnych.

W granicy gminy Uniejów znajduje się obszar górniczy ustanowiony w koncesji dla przedsiębiorstwa górniczego (Geotermia Uniejów imienia Stanisława Ołasa Sp. z o.o. w Uniejowie), w granicach którego wydobywany jest surowiec leczniczy. Obszar górniczy dla złoża „Uniejów” o powierzchni 11, 4 km² ustanowiony został przez Ministra Środowiska w koncesji nr 3/2007 z dnia 5 lutego 2007 r. i pokrywa się on w swoich granicach z terenem górniczym. Ujęcie „PIG/AGH-2” ma udokumentowane zasoby eksploatacyjne w ilości 120 m³/h.

Marszałek Województwa łódzkiego decyzją z dnia 27 grudnia 2023 r. znak: GKIII.7422.105.2023.PM, przedłużył ważność koncesji nr 3/2007 z dnia 5 lutego 2007 r., wydaną przez Ministra Środowiska na rzecz Geotermii Uniejów Sp. z o.o. (obecnie występująca pod nazwą Geotermia Uniejów imienia Stanisława Ołasa Sp. z o.o.) na wydobywanie wód termalnych z utworów kredy dolnej ze złoża Uniejów otworem Uniejów „PIG/AGH-2”, do dnia 31 grudnia 2028 r.

2. **Uzdrowisko Uniejów posiada klimat o właściwościach leczniczych potwierdzonych na zasadach określonych w ustawie uzdrowiskowej.**

Gmina Uniejów przedstawiła świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu, z dnia 28 października 2022 r., wydane przez jednostkę uprawnioną przez ministra właściwego do spraw zdrowia – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie Państwowy Instytut Badawczy.

W przedmiotowym świadectwie stwierdzono, że obszar Uzdrowiska Uniejów charakteryzuje

parametrami sanitarnymi nie przekraczającymi obowiązujących norm prawnych, dotyczącymi stężenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P i PM_{2,5}, a także liczby dni przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀.

Natężenie hałasu oraz poziom pól elektromagnetycznych nie przekraczają obowiązujących norm prawnych w swoich zakresach.

Właściwości lecznicze klimatu lokalnego Uzdrowiska Uniejów charakteryzują się korzystnymi warunkami do prowadzenia klimatoterapii w zakresie chorób narządów ruchu i reumatologicznych, a także chorób układu oddechowego i zaburzeń neurologicznych. Może być wykorzystywany w lecznictwie uzdrowiskowym w zakresie następujących kierunków leczniczych: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby układu nerwowego, choroby reumatologiczne, choroby naczyń obwodowych.

Warunki klimatu lokalnego Uzdrowiska Uniejów mieszczą się w normach dla uzdrowisk środkowoeuropejskich i przez zdecydowaną większość czasu w roku nie wpływają obciążająco na organizm osób przebywających w Uzdrowisku, także w zakresie jakości powietrza.

3. **Na obszarze Uzdrowiska Uniejów znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego. przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego.**

Na obszarze Uzdrowiska Uniejów funkcjonują następujące zakłady lecznictwa uzdrowiskowego:

- Sanatorium „Uzdrowisko Uniejów Park” – ul. Zamkowa 7,
- Zakład przyrodolecniczy – ul. Zamkowa 7.

Na terenie Uzdrowiska Uniejów znajdują się urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:

- Park zdrojowy, położony w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej,
- Ścieżka zdrowia stanowiąca integralną część Parku w Uniejowie,
- Ścieżka ruchowa leśna Uroczysko „Zieleń” o długości 2,7 km,
- Urządzony brzeg rzeki Warty,
- Rehabilitacyjny basen solankowy uzdrowiskowy o powierzchni 418 m² znajdujący się w Kompleksie Termalno-Basenowym,
- Leczniczy basen uzdrowiskowy o powierzchni 610 m² znajdujący się w Kompleksie Termalno-Basenowym,
- Leczniczy basen uzdrowiskowy o powierzchni 153 m² znajdujący się w Kompleksie Termalno-Basenowym,
- Leczniczy basen uzdrowiskowy o powierzchni 133 m² znajdujący się w Kompleksie Termalno-Basenowym.

4. Uzdrowisko Uniejów spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska.

Oceny spełniania wymagań dla środowiska na obszarze uzdrowiska należy dokonać przy uwzględnieniu przepisów aktów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 r. poz. 54), tj.:

- rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2630).

Stosownie do przedłożonego operatu klimatycznego, opracowanego przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie Państwowy Instytut Badawczy, klimat obszaru Uzdrowiska Uniejów cechuje się korzystnymi właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystane w terapii uzdrowiskowej.

Minister Zdrowia pismem z dnia 13 września 2023 r. (znak: DLD.511.8.2023.PP) wskazał, że w świadectwie potwierdzającym właściwości lecznicze klimatu – z dnia 28 października 2022 r. – stwierdzono, że klimat charakteryzuje się parametrami sanitarnymi powietrza nie przekraczającymi obowiązujących norm prawnych odpowiadających wymogom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zm. rozporządzenie w sprawie poziomu niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019 poz. 1931), dotyczącego stężenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P i PM_{2,5} a także liczby dni przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, natomiast z przytoczonego opracowania klimatycznego pn. "Potwierdzenie właściwości lecznicze klimatu na terenie Gminy Uniejów" i zamieszczonych tam wyników badań ze stacji pomiarowych (stacja Uniejów dla B(a)P i stacja Zgierz dla PM_{2,5}) wynika, że występowały przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P oraz PM_{2,5}.

Burmistrz w piśmie z dnia 28 grudnia 2023 r. w załączeniu przekazał pismo Pełnomocnika Dyrektora Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego (PIB) ds. badania właściwości leczniczych klimatu uzdrowisk – z dnia 20 grudnia 2023 r. (znak: CB.ZOA.430.03.23) – wyjaśniające powyższe rozbieżności. Z wyjaśnień wynika, iż Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB, przeprowadzając analizę klimatu Uniejowa opierał się na wynikach zanieczyszczeń powietrza (PM10 i PM2,5) przeprowadzonych w latach 2020-2021 na dedykowanej stacji monitoringu jakości powietrza zlokalizowanej w strefie „A” ochrony uzdrowskiej Uzdrowska. Uznano, że choć stacja nie należy do sieci PMŚ (Państwowego Monitoringu Środowiska) to posiada właściwe certyfikaty zgodności działania urządzeń z urządzeniami PMŚ, a znajdujące się bezpośrednio w obrębie Uzdrowska (strefa „A” ochrony uzdrowskiej) najlepiej określa warunki środowiska atmosferycznego w miejscu bezpośredniego leczenia uzdrowskiego. Uzyskane z tego okresu wyniki pomiarów dla tej stacji nie wykazywały przekroczeń stężeń dopuszczalnych, co więcej mieściły się dużo poniżej tych wartości.

Z rezultatów pomiarów osiągniętych na stacji PMŚ zlokalizowanej w Uniejowie poza granicą strefy uzdrowskiej w roku 2021 (pierwszy rok działania tej stacji) wynika, że średnioroczne stężenie pyłu PM10, a także liczba dni z przekroczeniem średniej dobowej $>50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ były poniżej wartości dopuszczalnych (odpowiednio $25,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 23 dni). Należy przy tym zauważyć, że z uwagi na brak pomiarów PM2,5 na stacji PMŚ w Uniejowie nie można było odnieść się do wyników pomiarów tej substancji. Zważywszy jednak na fakt, iż zawartość frakcji PM2,5 we frakcji PM10, wynosi do około 80% można przyjąć, że biorąc pod uwagę niepewność pomiarów i dla tej substancji na stacji PMŚ w Uniejowie nie odnotowano przekroczeń stężeń dopuszczalnych.

Podkreślić należy, iż analiza pomiarów na stacji PMŚ i na stacji na terenie Uzdrowska potwierdza, iż średnioroczny poziom pyłów na terenie Uzdrowska jest o ponad 30% niższy niż na stacji pomiarowej PMŚ – pomimo stosunkowo niewielkiej odległości pomiędzy stacjami. W opinii IMGW-PIB uznanie strefy „A” ochrony uzdrowskiej Uzdrowska Uniejów za niedotrzymanie norm jakości powietrza w związku z zaliczeniem całego obszaru województwa łódzkiego do klasy wynikowej C¹ (tj. gdy stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziom wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji lub gdy margines tolerancji nie jest określony) byłoby działaniem zbyt restrykcyjnym w stosunku do faktycznego stanu rzeczy. Pewnym problemem jest nieznaczne przekroczenie wartości docelowych stężenia B(a)P w PM10 na stacji PMŚ w Uniejowie ($1,8 \text{ ng}/\text{m}^3$ w stosunku do normy rocznej $1,0 \text{ ng}/\text{m}^3$) w 2021 roku; jednak biorąc pod uwagę odległość stacji pomiarowej od strefy „A” ochrony uzdrowskiej Uzdrowska Uniejów, a także lokalne warunki przyrodnicze uznano, że w Uzdrowsku wartości te były dotrzymywane.

Zaznaczyć należy, iż IMGW-PIB dokonując potwierdzenia właściwości leczniczych klimatu zobowiązany jest do stosowania obowiązujących ram prawnych z uwzględnieniem dorobku i praktyki, a także ma obowiązek dokonania oceny uzyskanych wyników badań (pełnego spektrum danych będących podstawą analizy).

Ponadto należy wskazać, że pełny stan jakości powietrza w Uzdrowsku Uniejów został opisany w uzasadnieniu świadectwa, które stanowi integralną jego część. W uzasadnieniu wskazano także proponowane działania związane z koniecznością monitoringu jakości powietrza w strefie „A” ochrony uzdrowskiej uzdrowska. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB wydając świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu Uzdrowska Uniejów, w części odnoszącej się do warunków aerosanitarnych, opierał się na wynikach pomiarów zanieczyszczeń powietrza (PM10, PM2,5) przeprowadzonych w latach 2020-2021 na dedykowanej stacji monitoringu jakości powietrza.

Dodatkowo Pełnomocnik Dyrektora IMGW-PIB celem rozwiania wątpliwości interpretacyjnych operatu klimatycznego oraz pisma uzupełniającego dnia 20 grudnia 2023 r. przedstawił Ministrowi Zdrowia dodatkowe wyjaśnienia.

Wynika z nich, że w celu uzyskania pełnego dwuletniego okresu pomiarowego, który pozwala na określenie zarówno stężeń średniorocznych PM₁₀, liczby dni z przekroczeniami wartości średniodobowej 50 µg/m³ PM₁₀, a także stężeń PM_{2,5}, w dokumentacji wykorzystano dane z dedykowanej uzdrowisku stacji monitoringu BP (wykonane przez firmę Press Button) zlokalizowanej w strefie „B” ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Uniejów (przy granicy ze strefą „A” ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska, ale nie na jej obszarze jak wskazano na wstępie odpowiedzi z dnia 20 grudnia 2023 r.), która dokonywała pomiarów z krokiem uśredniania 1-godzinowym. Jednocześnie stacja PMŚ znajdująca się w Uniejowie mierzyła jedynie średniodobowe stężenia pyłu PM₁₀, nie dokonując pomiarów stężenia pyłu PM_{2,5}. Ponadto w 2020/2021 roku stacja PMŚ w Uniejowie zmieniła nieco lokalizację co powodowało, że nie została zachowana jednorodność serii pomiarowej.

Pomierzone natomiast stężenia B(a)P na stacji PMŚ w Uniejowie nieznacznie odbiegają od normy, co biorąc pod uwagę usytuowanie stacji (bezpośrednio przy ulicy dojazdowej do obiektu hotelowego) i możliwy błąd pomiaru, zdaniem IMGW-PIB, nie dyskwalifikuje uzdrowiska pod względem dotrzymania standardu jakości powietrza.

Należy jednak zaznaczyć, co podkreślano w uzasadnieniu do świadectwa, że zalecono doprowadzenie do certyfikacji lub porównania pomiarów stacji BP i PMŚ w celu określenia zgodności pomiarów BP z PMŚ oraz prowadzenie na terenie dedykowanej stacji (BP) pomiarów benzoalfapirenu w pyle zawieszonym.

W ocenie stanu sanitarnego powietrza w Uniejowie wykorzystano z raportu „Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2012-2021” Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska (RWMS) w Łodzi i Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) kontrolną serię pomiarów stężeń dobowych pyłu PM₁₀ za pomocą czujników laserowych – badania wskaźnikowe (firma Press Button).

Obszar województwa łódzkiego podzielony jest na 2 strefy – Aglomeracja Łódzka i strefa łódzka, do której należy gmina Uniejów. Na podstawie wyników oceny rocznej przeprowadzonej dla stref (jakość powietrza w województwie łódzkim opracowana przez RWMS w Łodzi i GIOŚ, w strefie łódzkiej dla okresu 2012-2021), nie odnotowano przypadków przekroczenia stężenia dwutlenku siarki (SO₂) i dwutlenku azotu (NO₂). Podczas okresu obserwacji rocznej odnotowywano przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzoalfapirenu B(a)P w pyle zawieszonym PM₁₀ (określonych w obowiązujących rozporządzeniach MŚ). Zakwalifikowanie strefy łódzkiej dla klasy C w poszczególnych latach wynikało z przekroczenia wartości docelowej średniorocznego stężenia B(a)P oraz ponadnormatywnej wartości dobowej poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Kolejnym podejściem do oceny jakości powietrza w Uzdrowisku Uniejów była transpozycja wyników pomiarów jakości powietrza na stacjach PMŚ reprezentatywnych dla obszaru Uzdrowiska. Wyniki pomiaru wybranych stężeń zanieczyszczeń w latach 2017-2021 przeprowadzono na stacjach PMŚ w miejscowościach Uniejów, Gajew, Zgierz i Konin. Ze stacji pomiarowej w Uniejowie w 2021 stwierdzono przekroczenie Ba(PM₁₀) o wartości 1,8 ng·m³ oraz na stacji w Zgierzu PM_{2,5} (w latach 2018-2021), a także dopuszczalną częstość przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla PM₁₀ >50 µg·m³ (w latach 2018-2021).

Dopełnieniem istniejących danych wynikowych pomiaru PM10 dla Uniejowa, udostępnionych przez GIOŚ, są dane pomiarowe udostępnione przez zamawiającego, uzyskane ze stacji pomiarowej BP zlokalizowanej w Uniejowie. Stację zainstalowano w terenie niezabudowanym i wolnym od wysokiego drzewostanu lubi innych obiektów południowych przeszkodowych, w przestrzeni otwartej na napływ mas powietrza, szczególnie z kierunków południowych, nacierającymi wzdłuż koryta Warty. Pomiarów zostały wykonane przez firmę Press Button na zlecenie Gminy Uniejów. Na wysokości 2 m przeprowadzono pomiary zarówno meteorologiczne jak i monitoring pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5. Dane ze stacji na potrzeby opracowania obejmowały 3 lata pomiarowe od dnia 19 maja 2020 do dnia 19 maja 2022 r. Wyniki uzyskane z pomiaru pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 nie wykazały przekroczenia poziomów średniorocznych, a także nie zostały zaobserwowane przekroczenia dopuszczalnej liczby dni stężeń dobowych.

Podsumowując analizę wyników oceny oraz badań jakości powietrza na stacjach PMŚ w strefie, gdzie zlokalizowane jest Uzdrawisko Uniejów, dla której dokonano oceny, wykazała, że standardy jakości powietrza nie są dotrzymane w odniesieniu do stężenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P oraz pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, które odnotowano na stacjach PMŚ. Spadek stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 widoczny w roku 2018 nie pojawia się w latach następnych, gdyż ze względu na zmniejszenie pułapu dopuszczalnej wartości stężenia do 20 µg/m³ jest to trudne do osiągnięcia, szczególnie przy jesienno-zimowych warunkach meteorologicznych (niska emisja), co widoczne jest zwłaszcza w większych miastach wojewódzkich, ale dotyczy to także mniejszych miejscowości w regionie, zwłaszcza tych o dużym wskaźniku zagęszczenia ludności. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w ocenie warunków aerosanitarnych Uniejowa powinny być wykorzystywane pomiary pochodzące ze stacji PMŚ, w świetle których w całej strefie łódzkiej odnotowane zostały przekroczenia w zakresie PM10, PM2,5 i B(a)P. Z drugiej strony, pomiary dedykowane w strefie „A” ochrony uzdrowskiej Uzdrawiska Uniejów przeprowadzone w ostatnich latach dla wybranych substancji (PM10, PM2,5) takich przekroczeń nie wykazują. Wobec takiego stanu rzeczy należy uznać, że w strefie „A” ochrony uzdrowskiej Uzdrawiska jakość powietrza w zakresie tych substancji zanieczyszczania jest zadowalająca. Jednocześnie zaleca się doprowadzenie do certyfikacji lub porównania pomiarów stacji BP i PMŚ w celu określenia zgodności pomiarów tej pierwszej z PMŚ oraz prowadzenie na terenie dedykowanej stacji pomiarów benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym.

Pomiary natężenia hałasu na terenie Uzdrawiska Uniejów przeprowadzono w jednym charakterystycznym miejscu badanego terenu w dniach 18 i 19 września 2022 r. Oprócz pomiarów dziennych przeprowadzono także nocne pomiary hałasu z 15 na 16 i z 17 na 18 września 2022 r. Punkt pomiarowy PKT 1 był zlokalizowany w miejscu: Hotel w Zamku Arcybiskupów Gnieźnieńskich w strefie „A” ochrony uzdrowskiej. Wyniki pomiarów wynosiły odpowiednio 48,9 i 49,3 dB dla pory dziennej oraz 40,4 dB i 42 dB dla pory nocnej. Zarówno dla pory dziennej jak i nocnej nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości równoważnego poziomu hałasu.

Badania poziomu pól elektromagnetycznych w Uniejowie wykonano w dniach 29-30 września 2022 r. na terenie położonym w strefie „A” ochrony uzdrowskiej Uzdrawiska Uniejów w Parku Zamkowym. W Uniejowie spełnione są aktualne standardy środowiskowe i wymogi jakościowe stawiane tego typu terenom.

Mając na uwadze, iż w świetle art. 34 ust. 1 pkt 4 ustawy uzdrowskiej w zw. z art. 85 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska okoliczność spełniania wymagań w stosunku

do środowiska należy oceniać m.in. na płaszczyźnie ochrony powietrza, polegającej na zapewnieniu jego jak najlepszej jakości, w szczególności przez zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach, realizacja ustawowego obowiązku przez gminę powinna być weryfikowana przez pryzmat działań, jakie w tym celu podejmuje. Zgodnie z informacjami zawartymi w przedłożonym uzupełnieniu do operatu z dnia 28 grudnia 2023 r. (zał. nr 2, stanowiący fragment Programu Ochrony Środowiska dotyczący Ochrony klimatu i jakości powietrza), gmina Uniejów podejmuje działania, mające na celu poprawę stanu sanitarnego powietrza w Uzdrowisku. W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Uniejów na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030 określono następujące działania zmierzające do utrzymania standardów jakości powietrza na terenie gminy, zwłaszcza przed zanieczyszczeniem pyłem PM10 oraz benzo(a)pirenem:

1. w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń z sektora energetycznego
 - zastosowanie nowoczesnych systemów ciepłowniczych elektrociepłowni w Uniejowie (ograniczono do minimum wykorzystanie kotłowni szczytowej opalanej olejem opalowym, produkującej brakującą ilość ciepła w okresach niskich temperatur zewnętrznych),
 - zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE) – energii geotermalnej głównie w celach grzewczych (ciepłe wody o wyższej temperaturze zdadne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych).
2. w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń komunikacyjnych
 - na terenie gminy nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w transporcie zarówno po stronie systemowej komunikacji publicznej, jak infrastruktury drogowej,
 - rozbudowa ścieżek rowerowych i zachęcenie mieszkańców do rezygnacji z transportu samochodowego na rzecz alternatywnych środków transportu.
3. w zakresie edukacji ekologicznej
 - zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez organizowanie szkoleń oraz akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposób minimalizowania ich skutków, ograniczenia niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.

Zastąpienie w Uniejowie tradycyjnego systemu grzewczego alternatywnym ciepłem wód termalnych pozwala na znaczne wyeliminowanie dotychczasowych zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych. Zanieczyszczenia pochodzą jedynie z pracy olejowych kotłów szczytowych pracujących przy niskich temperaturach zewnętrznych. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń kształtuje się następująco: SO₂ - 31 t/rok; CO - 99 t/rok; NO₂ - 3 t/rok; pył - 33 t/rok. Korzyści ekologiczne to: poprawa stanu powietrza atmosferycznego (lepsze warunki klimatyczne terenu), zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska metalami ciężkimi zawartymi w odpadach po spalaniu węgla, głównie w żużlu i popiele oraz wyeliminowanie w znacznym stopniu CO, a tym samym CO₂ (produkt utlenienia CO) odpowiedzialnego za efekt cieplarniany. Rozwój energetyki geotermalnej ma charakter proekologiczny, pozwala na znaczne ograniczanie emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego z lokalnych kotłowni na terenie gminy Uniejów i prywatnych lokali w mieście Uniejów opalanych paliwami stałymi. Stale rozbudowywany system sieci ciepłowniczej z rur preizolowanych na terenie miasta Uniejowa pozwala na przyłączenie do sieci nowych odbiorców i dążyć do likwidacji kotłowni opalanych paliwem stałym.

W okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r. Wojewódzki Fundusz

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Łodzi zawarł 162 umowy w ramach Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze" na wymianę źródeł ciepła, 30 umów na dofinansowanie do instalacji PV oraz 105 umów na termomodernizację budynków.

Gmina Uniejów wynajęła Bezzałogowy Statek Powietrzny (dron) z czujnikiem inspekcyjnym jakości powietrza w celu przeprowadzenia pomiarów. Czujnik mógł mierzyć pyły PM10 i PM2,5 oraz substancje pozwalające na wykrycie współspalania odpadów, takich jak: etanol, amoniak, chlorek wodoru bądź formaldehyd. Zlecone badania nie wykazały żadnych nieprawidłowości.

4. Uzdrowisko Uniejów posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzi gospodarkę odpadami.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Uniejów realizuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Termy Uniejów” Sp. z o. o., w Uniejowie. Wszystkie miejscowości w gminie posiadają instalację wodociągową, a jej długość wynosi 160,8 km oraz sieć kanalizacyjną o długości 23,8 km. Źródłem zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Uniejów są wody podziemne występujące w utworach górnokredowych. W mieście Uniejów woda pobierana jest z trzech studni: S-5 Targowa, S-6 Kościelnicka oraz S-1 Portowa. W gminie funkcjonują 4 ujęcia wód podziemnych obejmujących 8 studni (każde ujęcie wyposażone jest w studnię głębinową oraz awaryjną). Są to: Wola Przedmiejska – dwa zbiorniki retencyjne o pojemności 100 m³ każdy, Spycimierz – jeden zbiornik retencjonujący wodę o pojemności 150 m³, Ostrowsko – pompownia II stopnia i retencja wody w dwóch zbiornikach o pojemności 150 m³, Wilamów – pompownia II stopnia i 2 zbiorniki wyrównawcze o pojemności 100 m³. W sytuacjach wyjątkowych źródłem zaopatrzenia ludności w wodę mogą być studnie w byłej gorzelnii w Czepowie, Zakładu Kaflex w Wieleminie, Wytwórni Mas Bitumicznych w Roźniatowie i na Zamku w Uniejowie. Obecne zasoby wody są wystarczające dla obecnych i przyszłych potrzeb gminy i miasta. Na terenie gminy Uniejów funkcjonują cztery oczyszczalnie ścieków. Na obszarze Uzdrowiska Uniejów funkcjonują dwie oczyszczalnie, przy ul. Dąbskiej oraz w Spycimierzu. Na obszarze poza strefą uzdrowską funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków w Wilamowie oraz w Wieleninie. Ścieki kąpielowe z przeprowadzanych zabiegów leczniczych w zakładach lecznictwa uzdrowskiego w Uniejowie odprowadzane są do kanalizacji miejskiej, a następnie przepompowywane do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Uniejowie przy ul. Dąbskiej. Po oczyszczeniu ścieki komunalne odprowadzane są do rzeki Warty, średnio 700 m³/d ścieków. Oczyszczalnia posiada stację zlewną dla ścieków przewożonych taborem asenizacyjnym z terenu Gminy Uniejów. Z uwagi na lokalizację oczyszczalni na terenie wyżej położonym od miasta wybudowano przepompownię pośrednią P1 zlokalizowaną przy ul. Kościelnickiej. Do czasu wyposażenia wszystkich terenów zabudowanych w gminie w kanalizację sanitarną realizuje się program budowy przyzagrodowych oczyszczalni ścieków, tj. gromadzenia ścieków w szczelnych atestowanych zbiornikach bezodpływowych i ich wywóz do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków w Uniejowie. W gminie Uniejów ogólna długość przewodów kanalizacyjnych wynosi 24,1 km oraz 7,8 km przyłącza, natomiast dwa odcinki kanalizacji deszczowej są o długości ok. 2 km. Na terenie gminy funkcjonuje odcinek sieci o długości 5,0 km, przez który dopływają ścieki z 98 gospodarstw do oczyszczalni w Spycimierzu. Obszar całej gminy jest zelektryfikowany. Na terenie gminy dostawcami energii elektrycznej są dwie jednostki, a mianowicie: Energo Operator SA z siedzibą w Gdańsku, Oddział Kalisz,

rejon Turek oraz Geotermia Uniejów Sp. z o.o. z siedzibą w Uniejowie. Spółka Akcyjna Energo Operator dostarcza na teren gminy energie elektryczną własnymi sieciami wysokiego, średniego i niskiego napięcia. Zasadniczym źródłem zasilania miasta i gminy Uniejów w energię elektryczną są jednotransformatorowe stacje 110/15kV, zlokalizowane poza terenem gminy połączone systemem linii elektroenergetycznych 110kV. Podstawowe znaczenie dla zasilania w energię elektryczną gm. Uniejów ma GPZ Kraski (gm. Świnice Warckie) z mocą zainstalowaną 10MVA zasilany dwoma liniami 110kV z kierunku Adamowa i Łęczycy oraz GPZ Poddębice 1 zlokalizowany w Bałdzychowie z mocą zainstalowaną 16MVA zasilany dwoma liniami 110kV z kierunku Adamowa i Szadku oraz GPZ Poddębice 2 z mocą zainstalowaną 16MVA, zasilany linią 110kV z GPZ Poddębice 1. Istniejący system zasilania miasta i gminy Uniejów z sieci 110kV zaspokaja obecne i perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju i niezmiennego poziomu niezawodności zasilania. Przez teren gminy przebiega linia napowietrzna 220kV Adamów-Janów oraz linia 110kV Adamów-GPZ Kraski. Zasilanie odbiorców w energię elektryczną realizowane jest poprzez sieci średnich napięć, 94 stacji transformatorowych 15/0,4kV oraz sieć niskiego napięcia. Dostawa energii jest w zdecydowanej większości realizowana przez linie 15kV napowietrzne i kablowe oraz słupowe i wewnętrzne stacje trafo. Przez teren gminy przebiegają trzy główne linie 15kV: Kraski – Uniejów, Kraski – Dąbie, Żuki – Koźmin. Sieć średnich napięć obsługiwana jest przez RE w Turku. Geotermia Uniejów Sp. z o.o. jest jednostką budżetową gminy, która produkuje energię elektryczną i dostarcza do obiektów gminnych własnymi sieciami przesyłowymi. Energia wytwarzana jest w obiekcie zlokalizowanym przy ul. Kościeliskiej 44 w Uniejowie. Energia elektryczna dostarczana jest do obiektów gminnych takich jak szkoła, hydrofornia, przepompownia ścieków, komunalne budynki mieszkalne zbiorowego zamieszkania, kompleks basenów termalnych oraz hotele i restauracje będące własnością gminy. Prąd przesyłany jest własnymi sieciami przesyłowymi niskiego (0,4 kV) i średniego napięcia (15 kV). Aktualnie Geotermia Uniejów dostarcza prąd do około 300 odbiorców. Sieć dystrybucyjna Energetyki Uniejów posiada połączenie kablowe z siecią elektroenergetyczną Energo Operator SA.

Gmina Uniejów jest gminą miejsko-wiejską i nie posiada scentralizowanego systemu ciepłowniczego. Na terenie miasta Uniejowa funkcjonuje ciepłownia miejska spółka ciepła Geotermia Uniejów Sp. z o.o. im. Stanisława Olasa z siedzibą w Uniejowie, która posiada ciepłownię o mocy cieplnej 7,94 MW, uzyskiwaną z trzech źródeł ciepła: z wymiennikowni odzyskujących ciepło z wód termalnych, kotłowni szczytowej na zrębki drzewne (dwa kotły) oraz kotłowni szczytowej na olej opałowy. Kotły te mają za zadanie podgrzewać wodę obiegową do żądanej temperatury, ponieważ ciepło uzyskane w wymiennikach z wody termalnej wystarcza do ogrzania budynków i wody ciepłej przy temperaturze zewnętrznej do -5°C. Uzyskana w ten sposób moc 7,94 MW pozwala na zaspokojenie potrzeb ciepła dla około 2000 mieszkańców miasta oraz obiektów hotelarskich, gastronomicznych, turystycznych (baseny termalne) i sportowych (podgrzewana murawa boisk piłkarskich). Częściowo po wykorzystaniu w wymiennikach ciepła woda termalna przesyłana jest do Kompleksu Termalno-Basenowego „Termy Uniejów” oraz podgrzewa murawę boiska na stadionie w Uniejowie.

W roku 2015 do gminy Uniejów doprowadzony został gaz. Operatorem sieci gazowej na terenie gminy Uniejów jest Polska Spółka Gazownicza Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi. Sieć gazowa na terenie gminy wynosi 26,318 km, w tym 11,623 km w mieście oraz 14,695 km na terenach wiejskich. Sieć gazowa na terenie gminy jest systematycznie rozbudowywana.

Miasto Uniejów położone jest przy drodze krajowej nr 72 Konin – Rawa Mazowiecka oraz przy drogach wojewódzkich nr 476 Koło – Łask i nr 469 Uniejów – Wróblew. Na układ drogowy gminy Uniejów składają się:

- odcinek autostrady A-2 relacji Berlin-Warszawa – granica państwa na terenie gminy Uniejów o długości 4,4 km z węzłem komunikacyjnym leżącym na obszarze sąsiedniej gminy Dąbie. Zjazd i wjazd na autostradę znajduje się w miejscowości Dąbie w odległości 10 km od Uniejowa,
- drogi krajowe o łącznej długości 8 km. Jest to odcinek drogi krajowej Nr 72 relacji Rawa Mazowiecka – Łódź - Konin, klasy głównej,
- drogi wojewódzkie o łącznej długości 7,9 km. Są to: droga wojewódzka Nr 469 relacji Uniejów-Ozorków, klasy głównej, droga wojewódzka Nr 473 relacji Koło-Uniejów-Łask, klasy głównej, ulice miejskie w Uniejowie położone w ciągu dróg wojewódzkich to: część ul. Dąbskiej, część ul. Łęczyckiej i ul. Polna,
- drogi powiatowe o łącznej długości 40,8 km,
- drogi gminne o łącznej długości 98,62 km.

Drogi przebiegające przez obszar gminy utrzymywane są w dobrym stanie technicznym. Sieć drogowa w gminie zaspakaja potrzeby mieszkańców i kuracjuszy w tym zakresie. Komunikacja publiczna realizowana jest przede wszystkim przez autobusową komunikację PKS i prywatny transport busami relacji Turek-Łódź, Łódź-Uniejów. W Uniejowie nie ma dworca autobusowego, a jedynie przystanek PKS zlokalizowany przy budynku Urzędu Miasta. Kursy autobusowe na terenie gminy odbywają się głównie drogami wojewódzkimi i powiatowymi. Dla celów komunikacyjnych na terenie gminy funkcjonują 3 promy rzeczne stanowiące przedłużenia istniejących dróg lokalnych (2 przeprawy promowe w Uniejowie i w Ostrowsku) i drogi powiatowej (1 przeprawa – we wsi Brzozówka). W granicach gminy znajduje się jeden most na rzece Warcie i jest to most w ciągu drogi krajowej nr 72 w Uniejowie. Stacja kolejowa znajduje się 10 km od Uniejowa w miejscowości Kłudne, przy magistrali kolejowej Katowice-Gdynia.

Gospodarką odpadami komunalnymi w gminie Uniejów zajmuje się wyznaczony pracownik. Na terenie miasta i gminy realizowany jest Plan Gospodarki Opadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2023-2028 uchwalony przez sejmik województwa łódzkiego. Odpady komunalne z terenu gminy odbierane są w systemie workowym oraz w systemie pojemnikowym. Na terenie gminy gdzie można dostarczać odpady działa Punkt Odbioru Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Dąbskiej (teren oczyszczalni ścieków). Odpady komunalne z terenu Gminy Uniejów odbierane i zagospodarowane są przez Zakład Usług Komunalnych EKO-GAB Sp. cywilna z siedzibą w Kowale Pańskie Kolonia.

Mając powyższe na uwadze Minister Zdrowia stwierdza, że obszar Uzdrowiska Uniejów spełnia warunki określone w art. 34 ust. 1 ustawy uzdrowskiej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Michał Dzięgielewski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Wojewoda Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi – Pani Dorota Ryl, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź
2. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia – Pan Filip Nowak, ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa
3. Dyrektor Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Łodzi – Pan Artur Olsiński, ul. Dr. Stefana Kopcińskiego 58, 90-032 Łódź
4. a/a

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	3471841.13042960.13629602
Nazwa dokumentu	potwierdzenie - Uniejów - DLD.511.8.2023.(2).pdf
Tytuł dokumentu	potwierdzenie - Uniejów - DLD.511.8.2023.(2)
Sygnatura dokumentu	DLD.511.8.2023.(2).PP
Data dokumentu	2024-02-26 00:00:00
Skrót dokumentu	048F4529E411A00F9F615BFA22DA4C42A4C33B04
Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	2024-02-26
Sygnatariusz	Michał Dziągielewski
Stanowisko	Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.120.1.1.
Data wydruku:	2024-02-28 12:38:24
Autor wydruku:	Polkowski Paweł